

14 ΙΟΝ. 2016

Αριθμός σελίδων εγγράφου: 5
Αριθμός σελίδων συνημμένων: 0
Σύνολο σελίδων: 5

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 14 - 06 - 2016

Αρ. Πρωτ.: 316

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

1. Υπουργό Εσωτερικών
& Διοικητικής Ανασυγκρότησης
- 2..Βουλευτές: κ.κ. Ελ. Αυλωνίτου, Ν.Θηβαίο,
Αν. Βαγενά, Γ. Θεοφύλακτο, Γ. Θεωνά,
Μ. Θελερίτη, Χ. Καραγιαννίδη, Δ. Ρίζο,
Κ. Ιγγλέζη, Ι. Καββαδία, Π. Κοζομπόλη,
Αν. Κουράκη, Τρ.Μηταφίδη, Κ. Μορφίδη,
Μ. Μουσταφά, Ν. Παπαδόπουλο, Ι. Στέφο,
Ανδρ. Ριζούλη, Κ. Σέλτσα, Π. Σκουρολιάκο,
Κ. Σπαρτινό, Ελ. Σταματάκη, Μ. Τζούφη,
Αφρ.Σταμπουλή,& Γ. Ψυχογιό
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 5442/17-05-2016

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 5442/17-05-2016 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ Ελ. Αυλωνίτου, Αν. Βαγενά, Γ. Θεοφύλακτος, Μ. Θελερίτη, Γ. Θεωνάς, Ν.Θηβαίος, Κ. Ιγγλέζη, Ι. Καββαδία, Δ. Ρίζος, Χ. Καραγιαννίδης, Π. Κοζομπόλη, Αν. Κουράκης, Τρ.Μηταφίδης, Κ. Μορφίδης, Μ. Μουσταφά, Ν. Παπαδόπουλος, Ανδρ. Ριζούλης, Κ. Σέλτσας, Π. Σκουρολιάκος, Κ. Σπαρτινός, Ελ. Σταματάκη, Αφρ.Σταμπουλή, Ι. Στέφος, Μ. Τζούφη & Γ. Ψυχογιός, με θέμα: «Αρχειοθέτηση δικογραφίας ρατσιστικού πογκρόμ 2011», θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

A) Σε ό,τι αφορά τα δύο πρώτα ερωτήματα:

Κατόπιν αποστολής της ως άνω Ερώτησης στον Άρειο Πάγο και στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, αυτή διαβιβάστηκε -με το υπ' αριθ. 3970/24-05-2016 έγγραφο της εν λόγω Εισαγγελίας- στον Διευθύνοντα την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών με την παραγγελία αφενός για την απευθείας ενημέρωσή μας επί των διαλαμβανομένων και αφετέρου για την κοινοποίηση της απάντησης στην παραγγέλλουσα Αρχή (Εισαγγελία του Αρείου Πάγου).

Η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών (με τα υπ' αριθ. 165.284/25-05-2016 & 165.615/30-05-2016 έγγραφά της) έθεσε υπόψη μας -σχετικά με την αναφερόμενη υπόθεση- τα ακόλουθα:

Με αφορμή την από 12-05-2014 αναφορά των δικηγόρων Αθανασίου Καμπαγιάννη & Κωνσταντίνου Σκαρμέα, με την οποία αναφέρονταν σε αδικήματα φερόμενα ως διαπραχθέντα στην

Αθήνα κατά το χρονικό διάστημα 10 έως 14-05-2011, σχηματίσθηκε η με ΑΒΜ Β2014/1074 ποινική δικογραφία η οποία αρχικά συσχετίσθηκε στη με ΑΒΜ Γ2012/2639 ποινική δικογραφία που αφορούσε στην ήδη διερευνώμενη ανθρωποκτονία του Alim Abdul Manuan του Abdul Halil.

Περαιτέρω, από αντίγραφα της αρχικής με ΑΒΜ Β2014/1074 σχηματίσθηκε η με ΑΒΜ Β2014/1130 δικογραφία η οποία:

- την 23-05-2014 χρεώθηκε στον Εισαγγελέα για τη Ρατσιστική Βία.
- την 27-05-2014, διαβιβάστηκε στο Διοικητή του 6^{ου} Τμήματος Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας/ΔΑΑ για τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.
- μετά το πέρας της διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης επεστράφη στην Εισαγγελία και έλαβε ειδικό αριθμό ΕΓ 83-2014/310
- την 04-11-2014 χρεώθηκε σε Εισαγγελέα προς επεξεργασία.
- την 16-06-2015 διαβιβάστηκε εκ νέου στον Διοικητή του 6^{ου} Τμήματος Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας για τη διενέργεια περαιτέρω προκαταρκτικής εξέτασης.
- την 06-10-2015, μετά το πέρας διενέργειας περαιτέρω προκαταρκτικής εξέτασης, επεστράφη στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών.
- την 14-04-2016 η δικογραφία υποβλήθηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών για την εν μέρει αρχειοθέτησή της κατ' άρθρο 43 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ).
- την 21-04-2016 ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ενέκρινε την εν μέρει αρχειοθέτησή της κατ' άρθρο 43 ΚΠΔ
- όσον αφορά τα λοιπά προς διερεύνηση αδικήματα (απόπειρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης, παράνομη οπλοφορία) τέθηκε στο αρχείο αγνώστων δραστών.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διερεύνηση της από 12-05-2014 αναφοράς των δικηγόρων Αθανασίου Καμπαγιάννη & Κωνσταντίνου Σκαρμέα χρεώθηκε σε Εισαγγελέα για τη Ρατσιστική Βία (απάντηση σε 2^ο ερώτημα) και κατά την άποψή μας -λόγω του πλήθους των περιστατικών που καταγγέλλονται με την ως άνω αναφορά- αυτή διενεργήθηκε με καθυστέρηση (απάντηση σε 1^ο ερώτημα).

Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τη συνταγματική επιταγή του αρ. 26 Σ., όπου κατοχυρώνεται η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν παρεμβαίνει στο έργο της απονομής δικαιοσύνης. Οι δικαστικές αρχές ασκούν το έργο τους με ανεξαρτησία και είναι αποκλειστικά αρμόδιες για την εκτίμηση των πληροφοριών και στοιχείων που περιέρχονται σε γνώση τους και την τυχόν αξιοποίησή τους για την έναρξη και εξέλιξη μιας ποινικής υπόθεσης.

Σε κάθε περίπτωση διευκρινίζεται ότι αιτιάσεις που άπτονται της δικαιοδοτικής κρίσης εισαγγελικών /δικαστικών αρχών δεν οδηγούν σε έλεγχο από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά ελέγχονται από ιεραρχικώς ανώτερα όργανα της δικαιοσύνης. Για το λόγο αυτό, θα αποσταλούν τόσο η Ερώτηση των Βουλευτών όσο και τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μου στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα της Δικαιοσύνης προκειμένου να κρίνουν εάν πράγματι προκύπτει καθυστέρηση στη διερεύνηση των καταγγελλόμενων με την από 12-05-2014 αναφορά των ως άνω δικηγόρων και ως εκ τούτου συντρέχει λόγος ενασχόλησής τους. Τέλος, αναφορικά με ενδεχόμενες ευθύνες καθυστέρησης από αστυνομικά όργανα αρμόδιο να σας ενημερώσει είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

B) Σε ό,τι αφορά το τρίτο υποερώτημα:

Κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας και προς ενημέρωσή σας, παραθέτουμε από την έκθεση πεπραγμένων (έτους 2015) του Υπουργείου μας τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ρατσιστικής βίας και στα οποία περιλαμβάνονται:

• **Θέσπιση του Εθνικού Συμβουλίου κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας:** Με τον Ν. 4356/2015 (άρθρα 15-19) συστάθηκε το Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ), ως συμβουλευτικό – γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο έχει ως αντικείμενο το σχεδιασμό πολιτικών κατά του ρατσισμού, το συντονισμό των εμπλεκομένων φορέων και υπηρεσιών για την εναρμόνιση του δικαίου με διεθνείς και ευρωπαϊκούς κανόνες και βέλτιστες πρακτικές και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών σε όλο το φάσμα της Διοίκησης με σκοπό την αποτελεσματικότερη προστασία ατόμων και ομάδων που στοχοποιούνται λόγω φυλής, χρώματος, θρησκείας, γενεαλογικών καταβολών, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου ή αναπτηρίας. Επιπλέον, το Συμβούλιο θα εκπονήσει, για πρώτη φορά, ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας. Σημειώνεται ότι η θεσμοθέτηση ενός οργάνου επιτελικού χαρακτήρα για θέματα ρατσισμού με τις αρμοδιότητες και τη σύνθεση του Εθνικού Συμβουλίου για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού αποτελεί σύσταση για κατά προτεραιότητα εφαρμογή της Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Ρατσισμό και τη Μισαλλοδοξία (ECRI), σύμφωνα με την Έκθεση του Δεκεμβρίου 2014.

Η πρώτη συνεδρίαση του ΕΣΡΜ έλαβε χώρα την 20^η Απριλίου 2016, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας. Στη δεύτερη συνεδρίαση του ΕΣΡΜ στις 19-05-2016, συζητήθηκαν –μεταξύ άλλων- τα εξής θέματα:

1. Διερεύνηση ρατσιστικού κινήτρου: μέτρα συμμόρφωσης με την πρόσφατη απόφαση του Ε.Δ.Δ.Α., Sakir κατά Ελλάδας
2. Ρητορική του μίσους που εκπορεύεται από εκπροσώπους θρησκευτικών δογμάτων
3. Θέματα εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα και αντιρατσιστικής εκπαίδευσης-πρώτη καταγραφή.

Συναφώς αποφασίσθηκε η σύσταση ομάδων εργασίας για την επεξεργασία των εν λόγω θεμάτων και η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων προς το ΕΣΡΜ.

• Τροποποίηση του άρθρου 81 Α ΠΚ.

Με το άρθρο 21 του ν. 4356/2015 επήλθαν τροποποιήσεις στο χαρακτηρισμό του ρατσιστικού εγκλήματος (άρθρο 81^Α ΠΚ), ώστε να μην απαιτείται η διαπίστωση του «μίσους» του δράστη, αλλά το αδίκημα να θεωρείται ρατσιστικό όταν ο δράστης επιλέγει το θύμα λόγω των χαρακτηριστικών του. Η έννοια του μίσους δημιουργούσε αποδεικτικές δυσχέρειες και καθιστούσε δυσκολότερη την εφαρμογή της διάταξης. Ειδικότερα, αντικαταστάθηκε το άρθρο 81Α του Ποινικού Κώδικα «Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά» και καταργήθηκε το στοιχείο της τέλεσης της πράξης «λόγω μίσους». Το ποινικό ενδιαφέρον επικεντρώνεται πλέον σε περισσότερο αντικειμενικά στοιχεία που προκύπτουν από τις σχετικές περιστάσεις του εγκλήματος και σχετίζονται με την επιλογή του θύματος λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του. Επιπλέον, αναδιαμορφώθηκαν τα απειλούμενα πλαίσια ποινής.

• **Θέσπιση άρθρου 361 Β ΠΚ** (αρ. 29 ν. 4356/2015) με το οποίο επεκτάθηκε η ποινική προστασία του απόμουν έναντι του αποκλεισμού του από αγαθά και υπηρεσίες λόγω των χαρακτηριστικών του. Ειδικότερα, με την εν λόγω διάταξη τυποποιήθηκαν ως αυτοτελή εγκλήματα ειδικής απρόκλητης έξυβρισης οι ρατσιστικοί αποκλεισμοί από τις παροχές ή προσφορές αγαθών και υπηρεσιών που στηρίζονται σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του παθόντος και διενεργούνται από καταφόρηση.

• **Ενέργειες για τον ορισμό Ειδικών Εισαγγελέων για τη ρατσιστική βία στην περιφέρεια Πειραιώς, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης και Πάτρας.**

Πέραν της Ειδικής Εισαγγελέως για τη ρατσιστική βία στην περιφέρεια της Αθήνας, ορίστηκε το Μάιο του 2015 Ειδική Εισαγγελέας για τη ρατσιστική βία και στην περιφέρεια του Πειραιά και λίγο αργότερα Ειδικοί Εισαγγελείς για τη ρατσιστική βία στο Ηράκλειο, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα.

- **Εκπαίδευση Εισαγγελέων σε θέματα ρατσιστικής βίας.**

Δύο εισαγγελείς, ένας από την Αθήνα και ένας από τη Θεσσαλονίκη, συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για εισαγγελείς του ODIHR (training for trainers) με θέμα τα εγκλήματα μίσους (PAHCT).

- **Σύσταση Ομάδας Εργασίας για τα ρατσιστικά εγκλήματα.**

Με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο της προσπάθειας για την εναρμόνιση και τη βελτίωση των συστημάτων συλλογής δεδομένων των βασικών εμπλεκομένων στην καταπολέμηση ρατσιστικής βίας, όπως η αστυνομία, οι εισαγγελείς και οι ΜΚΟ, συστάθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το Μάρτιο του 2015 άτυπη ομάδα εργασίας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι της Αστυνομίας, ΜΚΟ (και ειδικότερα του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, το οποίο δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου- ΕΕΔΑ και τη συμμετοχή 38 ΜΚΟ), της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, της ΕΕΔΑ, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και η Ειδική Εισαγγελέας κατά της Ρατσιστικής Βίας στην Αθήνα. Η εν λόγω ομάδα συνεδριάζει σε τακτά διαστήματα με σκοπό το συντονισμό των ενεργειών όσον αφορά την εναρμόνιση των συστημάτων καταγραφής, την εισαγωγή κοινών κριτηρίων και την τυποποίηση της κατηγοριοποίησης, αλλά και γενικότερα για την καταπολέμηση των ρατσιστικών εγκλημάτων.

- **Βελτίωση στατιστικών δεδομένων**

Καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση των στατιστικών δεδομένων που συλλέγονται από τα Δικαστήρια της χώρας σε σχέση με τα ρατσιστικά εγκλήματα, καθώς και για τη βελτίωση της κοινής βάσης δεδομένων που έχει δημιουργηθεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και την ΕΛΑΣ για την καταγραφή των εγκλημάτων αυτών και την παρακολούθηση των σχετικών ποινικών υποθέσεων. Η προσπάθεια αυτή έχει ήδη αποδώσει μεγαλύτερη ομοιογένεια στις στατιστικές αποτυπώσεις του φαινομένου ενώ τα στατιστικά δεδομένα αναμένεται να βελτιωθούν σημαντικά με την έναρξη λειτουργίας του συστήματος ψηφιοποίησης των δικαστικών διαδικασιών.

- **Συμμετοχή σε Ομάδες Εργασίας για τα εγκλήματα μίσους**

- a. **Ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παρακολούθηση της ενσωμάτωσης της απόφασης πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ**

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μετείχε ενεργά στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα εγκλήματα μίσους.

- b. **Ομάδα εργασίας του FRA για τη βελτίωση της καταγγελίας και της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους**

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσω των ορισμένων εκπροσώπων του συμμετείχε κατά το έτος 2015 σε όλες τις συναντήσεις της εν λόγω ομάδας καθώς και σε δύο εργαστήρια. Ειδικότερα, όσον αφορά τα εργαστήρια, το πρώτο πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο, με τη συνεργασία του Βρετανικού Υπουργείου Δικαιοσύνης, στις 23 Μαρτίου 2015, και είχε τίτλο «Καταγγελία και καταγραφή των εγκλημάτων μίσους: Μαθαίνοντας από το Ηνωμένο Βασίλειο», το δε δεύτερο είχε ως θέμα τις «συνέργειες των εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό τη βελτίωση της καταγραφής των εγκλημάτων μίσους» και πραγματοποιήθηκε στην Μαδρίτη, στις 27 και 28 Οκτωβρίου 2015. Το Υπουργείο συνεισέφερε επίσης στο Compilation of Best Practices του FRA για την αναφορά και καταγραφή εγκλημάτων μίσους.

• Συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης συνεργάζεται στενά με διεθνείς οργανισμούς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο ΟΑΣΕ, στο πεδίο της αντιμετώπισης του ρατσισμού και της ρατσιστικής βίας. Ειδικότερα, τον Ιούνιο 2015 διοργανώθηκε με την υποστήριξη του Συμβουλίου της Ευρώπης Ημερίδα με θέμα: «Ρητορική των μίσους: διαδρομές του ρατσισμού στο δημόσιο λόγο». Εκεί μεταξύ άλλων παρουσιάσθηκε η τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) για την Ελλάδα και οι σχετικές της συστάσεις.

Επίσης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης συνεργάζεται με το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ODIHR) του ΟΑΣΕ για την αντιμετώπιση των ρατσιστικών εγκλημάτων από την ποινική δικαιοσύνη και την εκπαίδευση δικαστών και εισαγγελέων.

Τέλος, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και το Συνήγορο του Πολίτη επεξεργάζεται νομοθετική πρόταση για τον ορισμό του Συνηγόρου του Πολίτη ως Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αιτιαιρεσίας Σωμάτων Ασφαλείας και Υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ**

Ακριβές αντίγραφο Η Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος

X. Παπαδημητρίου